

“स तमेव नराधिपेन सा गुरुसम्मोहविलुप्तचेतना ।  
 अगमत्सह तैलविन्दुना तनुदीपार्चिरिव क्षितेस्तलं” ॥  
 इयञ्च मालयापि सम्भवति । तथोदाहृते “सह कुमुदक-  
 दम्बैरित्यादौ” ।

“लक्ष्मणेन समं रामः काननं गहनं ययौ” इत्यादौ चा-  
 तिशयोक्तिमूलत्वाभावान्नायमलङ्कारः ।

(७०२) विनोक्तिर्यद्विनान्येन न साध्वन्यदसाधु वा ।

न असाधु अशोभनं न भवति । एवञ्च यद्यपि शोभनत्वं  
 एव पर्यवसानं तथाप्यशोभनत्वाभावमुखेन शोभनवचनस्यायम-  
 भिप्रायो यत्कस्यचिद्वर्णनीयस्याशोभनत्वं तत्परसन्निधेरेव दोषः ।  
 तस्य पुनः स्वभावतः शोभनत्वमेवेति । यथा ।

“विना जलदकालेन चन्द्रो निस्तन्द्रतां गतः ।

विना ग्रीष्मोष्मणा मञ्जुर्वनराजिरजायत” ।

असाधु अशोभनं । यथा ।

“अनुयान्त्या जनानीतं कान्तं साधु त्वया कृतं ।

का दिनश्रीर्विनार्केण का निशा शशिना विना” ॥

“निरर्थकं जन्म गतं नलिन्या

यथा न दृष्टं तुहिनांशुविम्बं ।

उत्पत्तिरिन्दोरपि निष्फलैव

दृष्टा विनिद्रा नलिनी न येन” ॥

अत्र परस्परविनोक्तिभङ्गा चमत्कारातिशयः । विनाशब्द-